

371L0347

25.10.71

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

Nr L 239/1

RÅDETS DIREKTIV

av den 12 oktober 1971

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hektolitervikt av säd

(71/347/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yt-
trande⁽²⁾, och

med beaktande av följande:

De mätton och mätmetoder som används i medlemsstaterna
för mätning av hektolitervikten för säd skiljer sig åt mellan
staterna och påverkar den gemensamma marknadens funk-
tion direkt. En tillnärmning av lagarna inom detta område
skulle underlätta handeln inte bara med säd utan också med
mätton.

Det är därför tillrådligt att införa ett särskilt begrepp, "EEG-
hektolitervikt", och att fastställa de tekniska krav som skall
uppfyllas av de normaler som används för att bestämma detta
referensvärde.

Om ett mätton har en noggrannhet som är spårbar i förhål-
lande till normalerna och har genomgått den kontroll som
föreskrivs i rådets direktiv av den 26 juli 1971⁽³⁾ om till-
närmning av medlemsstaternas lagstiftning om gemen-

samma föreskrifter för både mätton och metrologiska kon-
trollmetoder finns det tillräckliga garantier för att rättfärdiga
dess författningsenliga användning i alla medlemsstater.
Sådana mätton kan följaktligen få släppas ut på marknaden
överallt i gemenskapen.

Det är nödvändigt för handeln mellan medlemsstaterna att
förbjuda mätning av hektolitervikten hos säd enligt de olika
föreskrifter och sedvänjor som för närvarande tillämpas
inom gemenskapen. Genom föreskrift om uteslutande och
tvingande användning av EG-hektolitervikten kommer tvis-
ter inom gemenskapshandeln rörande denna mätmetod att
förebyggas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv omfattar

- a) definitionen av den egenskap hos säd som betecknas
EEG-hektolitervikt ("masse à l'hectolitre CEE", "EEC
standard mass per storage volume", "EEG natuurge-
wicht", "EWG Schüttdichte", "peso ettolitrico CEE"),
- b) kraven i fråga om tekniskt utförande hos och användning
av den referensnormal som används för bestämning av
EEG-hektolitervikten,
- c) de villkor som skall uppfyllas av de bruksinstrument
som används för mätning av EEG-hektolitervikt.

⁽¹⁾ EGT nr C 63, 28.5.1969, s. 27.

⁽²⁾ EGT nr C 4, 14.1.1969, s. 4.

⁽³⁾ EGT nr L 202, 6.9.1971, s. 1.

Artikel 2

1. EEG-hektolitervikt är kvoten av massan uttryckt i kilogram och volymen uttryckt i hektoliter, bestämda för valfritt sädesslag med ett mätton och en metod som överensstämmer med föreskrifterna i detta direktiv.
2. "Referensvärde" för EEG-hektolitervikt är det värde som uppmäts med en normal för gemenskapen eller för en medlemsstat, tillverkad och använd enligt kapitlen I och II i bilaga 1.
3. Referensvärdet för EEG-hektolitervikt skall uttryckas i kilo per hektoliter, med två decimaler.

Artikel 3

1. Gemenskapsnormalen skall hållas av det centrala metrologiska organet i Förbundsrepubliken Tyskland. Åtminstone vart tionde år skall nationella normaler med hjälp av en transportabel normal av samma slag kontrolleras och justeras genom jämförelse med gemenskapsnormalen i enlighet med bilaga 1.
2. En transportabel normal är ett mätton utan våg, men för övrigt med samma egenskaper som gemenskapsnormalen och de nationella normalerna.

Artikel 4

1. I handeln får termen EEG-hektolitervikt endast användas för att beskriva en egenskap hos säd som har mätts med mätton som uppfyller de krav som anges i detta direktiv.
2. Vid handel med säd mellan medlemsstaterna skall den egenskap som betecknas hektolitervikt endast vara EEG-hektolitervikt enligt ovanstående definition.

Artikel 5

De mätton som används inom handeln för att bestämma EEG hektolitervikten för säd skall uppfylla kraven i bilaga 2.

De skall underkastas EEG-typgodkännande och första EEG-verifikation.

De skall vara konstruerade och användas enligt de villkor som anges i EEG-typgodkännandeintyget.

De skall vara försedda med EEG-märkning.

Artikel 6

Ingen medlemsstat får begränsa, vägra eller förbjuda att mätton för bestämning av EEG-hektolitervikt som försetts med EEG-typgodkännandemärkning och märket för första EEG-verifikation släpps ut på marknaden eller tas i bruk.

Artikel 7

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom 18 månader efter dagen för anmälan och skall genast underrätta kommissionen om detta.
2. Medlemsstaterna skall se till att till kommissionen överlämna texterna till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 8

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 12 oktober 1971.

På rådets vägnar

L. VIGLIANESI

Ordförande

*BILAGA 1***NORMAL FÖR BESTÄMNING AV EEG-HEKTOLITERVIKTEN HOS SÄD****I. KRAV PÅ UTFÖRANDE**

1. Normalen består av ett rymdmått, en påfyllare, en avstrykare, en våg och ett påfyllningskärl.

Mätdonets alla delar skall vara omsorgsfullt och noggrant utförda. Alla ytor som kommer i kontakt med säden skall vara släta och utgöras av praktiskt taget beständig metall, t. ex. mässing eller rostfritt stål, med en godstjocklek som är tillräcklig för att inga formförändringar skall uppstå under normalt bruk.

2. Rymdmått

- 2.1 Rymdmåttet skall ha formen av en rät cirkulär cylinder, vars överkant är planslipad och ligger i ett plan som är vinkelrätt mot cylinderaxeln.
- 2.2 Under hela påfyllningen skall rymdmåttet befinna sig i samma läge under påfyllaren.
- 2.3 När rymdmåttet är i påfyllningsläge skall en påfyllningsring med samma innerdiameter som rymdmåttet fästas koaxiellt ovanför detta. Mellan dessa delar skall skrapen föras med en liten frigång.

3. Påfyllare

- 3.1 Påfyllaren består av en påfyllningstratt med spjäll och reglerdon.
- 3.2 Påfyllningstratten har formen av en stympad kon, som uppåt övergår i en cylindrisk del och nedåt i ett avsmalnande utlopp med ett spjäll.
- 3.3 Påfyllningstratten är så fästad att den vid påfyllning är vertikal och koaxiell med rymdmåttet.
- 3.4 Reglerdonet har noggrant specificerad kontur. Det sträcker sig ned i utloppsdelens och kan regleras i höjdlängd. Det är koaxiellt med påfyllningstratten.

4. Avstrykare

- 4.1 Avstrykaren består av en skraplinjal, en gejd och en dragmekanism
- 4.2 Linjalen är plan, horisontell och formstabil under användning.
- 4.3 Gejden fixerar linjalens rörelse mellan påfyllningsringens underkant och rymdmåttets överkant.
- 4.4 Dragmekanismen för linjalen i en kontinuerlig rörelse genom säden.
- 4.5 Överskottet av säd på linjalen innanför påfyllningsringen uppsamlas efter påfyllning och vägning av rymdmåttet i ett uppsamlingskärl.

5. Våg

5.1 Rymdmättet vägs fyllt med säd på en likarmad balansvåg med en största tillåten last på 50 kg.

5.2 Viktbryggans massa skall balansera ut det tomma rymdmättets massa.

6. Allmän uppbyggnad

6.1 Mätdonets olika delar, förutom rymdmättet och vågen, skall vara fästade vid ett stativ på sådant sätt att rymdmättets överkant i påfyllningsläget är vågrät.

6.2 Mättonsstativet skall vara försett med en lodlina som är minst 500 mm lång, eller med en libell. Dessa anordningar skall befinna sig innanför sina referensmärken när rymdmättets överkant i påfyllningsläget är vågrät.

7. De olika delarnas mått

Rymdmått

Innerdiameter 295 mm $\pm$ 1 mm

Volym 20 l $\pm$ 0,01 l

Avstånd mellan måttets inre bottenyta och påfyllningstrattens utlopps nederkant 500 mm $\pm$ 2 mm

Avstånd mellan avstrykaren och rymdmättets överkant 0,5 mm $\pm$ 0,2 mm

Påfyllningsring

Innerdiameter 295 mm $\pm$ 1 mm

Påfyllningstratt

Längden på den övre cylindriska delens axel 120 mm $\pm$ 2 mm

Längden på den koniska delens axel 240 mm $\pm$ 1 mm

Längden på den nedre svagt koniska utloppsdelens axel 80 mm $\pm$ 0,5 mm

Längden på hela påfyllningstrattens axel 440 mm $\pm$ 3 mm

Innerdiameter på den övre cylindriska delen 390 mm $\pm$ 1 mm

Innerdiameter på den svagt koniska utloppsdelen

i överänden (g') 84,5 mm $\pm$ 0,5 mm

i nederänden (g'') 86,5 mm $\pm$ 0,5 mm

Skillnad g'' - g' 2 mm $\pm$ 0,5 mm

Reglerdon

Stavens diameter 11 mm $\pm$ 0,2 mm

Radie vid halsen 16 mm $\pm$ 0,5 mm

Höjden på den cylindriska delen 5 mm $\pm$ 0,5 mm

Diameter på den cylindriska delen 33 mm $\pm$ 0,2 mm

Avstrykare

Dragviktens massa 5 kg $\pm$ 0,1 kg

Påfyllningskärl

Volym upp till kanten 24 l $\pm$ 0,1 l

8. Ritningsfigur

Normalen avbildas i bifogade ritningsfigur.

II. ANVISNINGAR FÖR ANVÄNDNING

Den säd som skall mätas skall vara fri från föroreningar och hålla ungefär rumstemperatur. Den skall ha torkats med luft, dvs. stå i hygroskopisk jämvikt med omgivande atmosfär. I detta syfte sprids den ut i ett tunt lager och får ligga orörd under ca tio timmar innan den flyttas. Atmosfärens relativa fuktighet får inte överstiga 60 %.

Hektolitervikten är avhängig av den mängd säd som mäts och av hur den fylls på i påfyllningstratten. Följande förfarande skall därför tillämpas:

Placera rymdmättet 1 (se bifogade figur) i påfyllningsläge, koaxiellt med påfyllningsringen 2 och påfyllningstratten 3. Lås mättet i detta läge med låstappen 16 genom att vrida spaken 15. Flytta skraplinjalen 9 till utgångsläget och lås fast den med spaken 12. Använd stödskruvorna 19 för att ställa in stativet 20 så att rymdmättets 1 överkant ligger horisontellt under påfyllningen.

24 liter säd hålls i påfyllningskärlet (ej visat i figuren) och tippas ned i påfyllningstratten 3 efter en kontroll av att spjället 4 i det svagt koniska utloppet 8 är stängt. Drag sedan i tappen 5 så att spjället 4 öppnas (som sedan hålls öppet av haken 6) och låt säden rinna ned i rymdmättet 1 på vagnen 14. Flödet av säd ned i mättet skyddas av kragen 2a mot yttre inverkan. Stödet 14a förebygger nedböjning av skenorna som hjulen på vagnen 14 rullar på.

Överskottet av säd (ca 4 l), som fyllts på i tratten 3 för att säkerställa att rymdmättet 1 kan fyllas helt, hålls kvar i påfyllningsringen 2 när mättet fyllts helt. För att avskilja detta överskott från innehållet i rymdmättet 1 öppnas spärrhaken 12 som är vridbart lagrad på en tapp på tvärbalken 11, varvid skraplinjalen 9 frigörs. Främre eggen på skraplinjalen 9, som drivs av dragvikten 13, är tillräckligt vass för att skära av eventuella sädeskorn som befinner sig på kanten av rymdmättet 1 och som skulle kunna förhindra jämn avstrykning. När skraplinjalen 9 nått sitt slutläge används spaken 15 för att dra tillbaka rymdmättet 1 som står på vagnen 14. Sedan lyfts rymdmättet av från vagnen och placeras på vågen och innehållet vägs med en noggrannhet på ± 5 g.

Dra tillbaka skraplinjalen 9 till startläget, så att överbliven säd på linjalen faller ned i kärlet 17. Sädeskorn som hamnar utanför rymdmättet styrs ned i kärlet av tratten 18. Lösgör haken 6 med hjälp av handvredet 4a och stäng spjället 4.

Om en ny mätning skall göras på samma prov skall säden från rymdmättet blandas väl med säden från uppsamlingskärlet.

Hektolitervikten i kg/hl erhålls genom att det värde på massan N som vågen visar divideras med 0,2 hl.

III. KONTROLL OCH INJUSTERING

1. Längdmått och volymmått

Måtten på de längder och volymer som anges i punkt 1.7 kontrolleras med mätdon med tillräcklig noggrannhet.

2. Funktionsprov

Nationella normaler skall med hjälp av en transportabel normal provas och justeras mot gemenskapsnormalen.

- 2.1 Vid denna provning skall användas rent Manitoba-vete, vars korn är tillnärmelsevis sfäriska. Det skall ha en hektolitervikt på minst 80 kg/hl och stå i hygroskopisk jämvikt med atmosfären. Sex mätningar skall göras enligt anvisningarna i avsnitt II. Mätningarna utförs i följande ordning, varvid P betecknar mätning med den normal som skall provas och N mätning med gemenskapsnormalen:

Jämförelse nr	1	2	3	4	5	6
Ordningsföljd mellan normalerna	NP	PN	NP	PN	NP	PN

- 2.1.1 Skillnaden mellan de olika värden som erhålls av P och dessa värden medelvärde får inte överstiga ± 10 g.
- 2.1.2 Apparats fel är skillnaden mellan medelvärdet för de sex värden som erhålls av P och medelvärdet för de sex värden som erhålls av N. Största tillåtna fel är ± 10 g.
- 2.1.3 Om de största tillåtna felvärdena enligt punkterna 2.1.1 och 2.1.2 överskrids, kan detta bero på att säden fortfarande inte är tillräckligt homogen. Den skall därför spridas ut i mätlokalen och få ligga i ungefär tio timmar till, varefter provningen enligt punkt 2.1 upprepas.
- 2.1.4 Om endast det största tillåtna felet enligt punkt 2.1.2 överskrids, skall mätapparaten justeras in.

De avlästa värdena kan ändras genom att reglerdonet 7 flyttas uppåt eller nedåt.

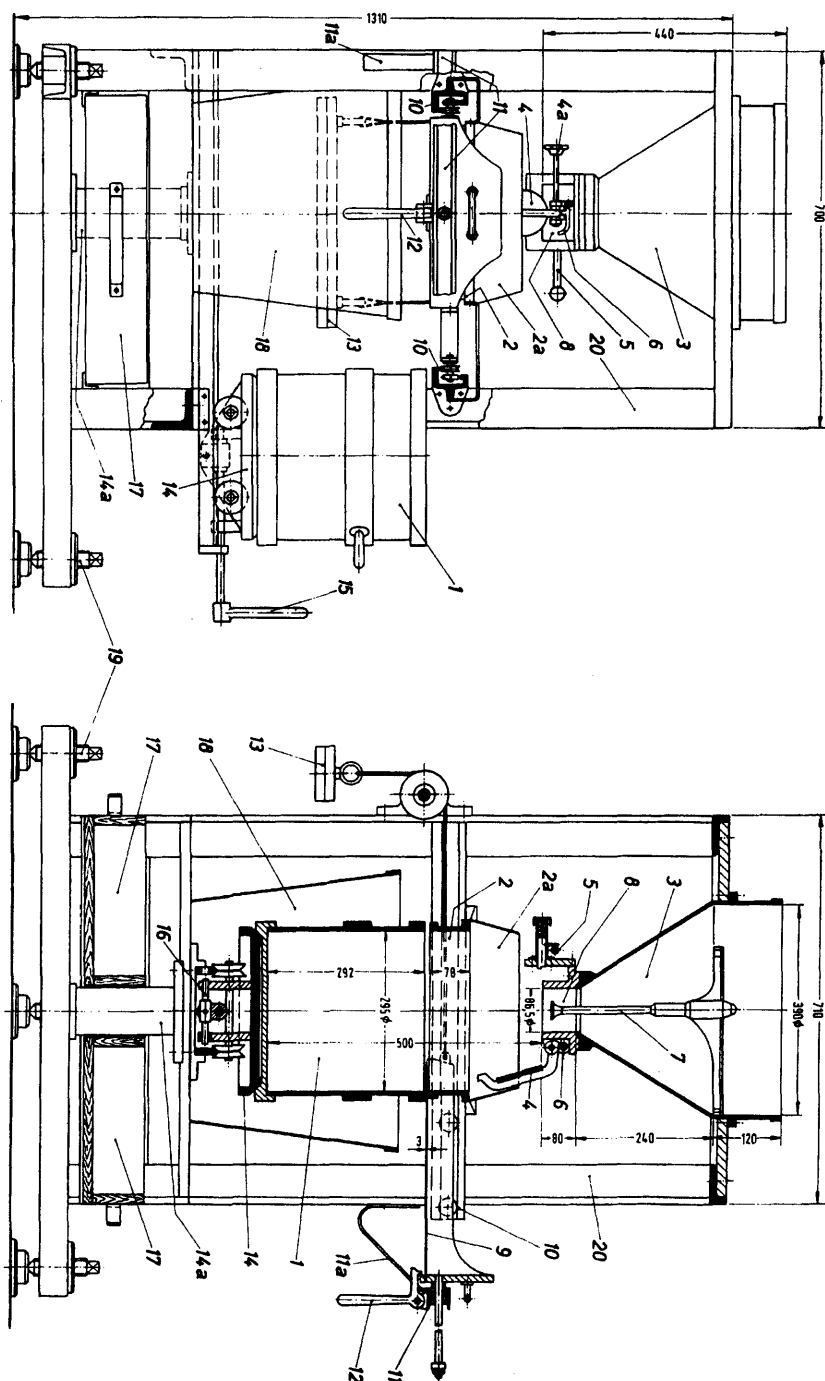
Reglerdonet 7 flyttas och provningen enligt punkt 2.1 upprepas.

3. Våg

- 3.1 För laster mellan 10 och 20 kg är största tillåtna fel för vågen $\pm 0,01$ % av lasten.
- 3.2 Summan av felen för de vikter som används får inte överskrida $\pm 0,02$ % av deras nominella massa.

Figurtexter

1. Rymdmått	11. Tvärbalk och stöd 11a
2. Påfyllningsring och krage 2a	12. Tapp för skraplinjal
3. Påfyllningstratt	13. Dragvikt
4. Spjäll med vred 4a	14. Vagn och rälsstöd 14a
5. Låstapp för spjäll	15. Spak för vagn
6. Låshake för spjäll	16. Låstapp
7. Reglerdon	17. Uppsamlingskärl
8. Svagt koniskt utlopp	18. Tratt
9. Skraplinjal	19. Stödskravar
10. Gejd för skraplinjal	20. Stativ

*BILAGA 2***MÄTDON FÖR BESTÄMNING AV EEG-HEKTOLITERVIKTEN FÖR SÄD**

1. Ett mätdon som används för bestämning av EEG-hektolitervikten för säd skall ha följande egenskaper:
 - a) Det skall vara konstruerat och tillverkat så att mätresultaten blir tillräckligt repeterbara och reproducerbara.
 - b) Största tillåtna fel för hektolitervikten är $\pm 0,005$ gånger det värde som erhålls vid mätning mot en normal.
 - c) Största tillåtna relativa fel för rymdmåttets volym är $\pm 0,002$ gånger volymen.
 - d) Största tillåtna relativa fel för vågen är $\pm 0,001$ gånger den vägda massan.
 - e) Största tillåtna skillnad mellan varje enskilt värde på hektolitervikt som erhålls för ett visst sädesparti och medelvärdet för partiet efter sex på varandra följande mätningar är $\pm 0,003$ gånger medelvärdet.
 2. Varje mätdon skall vara försett med en väl synlig märkskylt, på vilken följande inskrifter skall vara läsligt och varaktigt anbringade:
 - a) EEG-typgodkännandemärke.
 - b) Tillverkarens igenkänningsmärke eller namn.
 - c) Tillverkarens eventuella beskrivning.
 - d) Tillverkningsnummer och tillverkningsår.
 - e) Rymdmåttets nominella volym och antingen en bruksanvisning eller en hänvisning till bruksanvisningen.
-